

Důležité údaje pro cvičitele

k památnému dnu Sokola 8. říjnu

Jako památný den sokolstva mohl být, samozřejmě vybrán i některý další den, který nějakým způsobem ovlivnil sokolskou činnost. 8. říjen byl vybrán proto, že právě v tento den, v nejtěžších chvílích národa sokolové dokazovali svou věrnost myšlence i republice a dokazovali to obětí nejvyšší – svým životem.

Nebylo to nic nového. Už v době první světové války to byli sokolové, kteří tvořili páteř tehdejšího odboje domácího i zahraničního. Tehdejší starosta ČOS JUDr. Josef Scheiner poskytl peníze ze sokolské pokladny pro práci zahraničního odboje – a jak je známo, sokolové tvořili naprostou většinu v československých legiích na frontách ve Francii, Itálii a především v Rusku. Někteří z nich po návratu znovu dobrovolně narukovali, aby pomohli ubránit a vytvořit státní hranici s Maďarskem na jižním Slovensku.

Netrvalo to dlouho – pouhých 20 let a byli to znovu sokolové, kteří se zapojili do obrany republiky, demokracie a svobody.

Karl Herman Frank se vyjádřil docela lapidárně: „Ve spolku Sokol a jeho složkách nabývají stále více vrchu ony živly, které zamýšlejí přenést odpor k Říši do všech oborů. Sokolská organizace se stala shromaždištěm otevřeného i tajného odporu proti Říši!“

Říšský protektor Konstantin von Neurath prohlásil v Norimberku při procesu s válečnými zločinci doslovně: „Sokol byl nejnebezpečnější protistátní organizací. To jsem nemohl trpět, to by byla zrada!“

Oba měli pravdu – sokolové bez ohledu na politickou příslušnost se energicky zapojovali do odboje. K prvnímu rozsáhlému zatýkání sokolů došlo bezprostředně po 15. březnu, další po vypuknutí války 1. září 1939, k nejhoršímu došlo po nastoupení nového říšského protektora Reinharda Heydricha. 28. září 1941 bylo vyhlášeno stanné právo a popravení představitelé Obrany národa, mezi nimi i vůdce sokolského odboje Augustin Pechlát. V noci ze 7. na 8. října téhož roku došlo k velké razii, při které byla pozatýkána většina sokolských činovníků jak v ústředí ČOS, tak i v župách. Následující den, 8. října byla Heydrichem oficiálně rozpuštěna ČOS a konfiskován majetek. K dalším obětem z řad členů Sokola došlo po úspěšném atentátu na Heydricha, i na válečných frontách.

Jarina Žitná



Večer sokolských světél - druhý ročník

Všem cvičitelům a organizátorům!

Na podzim roku 2014 jsme prvně iniciovali vzdělávací akci pro naši mládež. Pro svou romantiku se stala pro děti zajímavou – povedla se. V týdnu kolem 8. října vyplulo na vody našich potoků a řek kolem 1300 osvětlených lodiček. Jedna lodička za každou sokolskou duši, která obětovala svůj život na oltář republiky a svobody. Starší sokolská generace, která na vlastní kůži zažila, co znamená válka, útlak, totalita, pomalu odchází, ale povědomí kruté historie, existence a význam sokolských idejí nesmí

zůstat zapomenuty. To byl pravý důvod organizace romantického večera, který by měl zanechat stopu v myslích našich dětí.

Loni se akce povedla, dětem i cvičitelům se líbila, takže z ní, doufejme, budeme moci v několika letech vytvořit tradici. Vyhlášíme proto konání společného vzpomínání -

Večer sokolských světél – 2015

Základní pokyny:

- uspořádat nejlépe večer 7. října letošního roku, nebo v týdnu kolem 8. října, tak je to ve Vašich jednotách nejvýhodnější.
- během září a října v pravidelném cvičení informovat cvičence o historii 8. října 1942, vysvětlit, co a proč se tenkrát stalo – ale musí to mít vhodnou interpretaci a návaznost na dnešek. Zároveň je třeba chystanou akci propagovat. Vzbudit v dětech zvědavost a pocit, že se této akce nejen musí, ale především, samy chtějí zúčastnit!
- včas zadat přípravu „lodiček“. Budou velmi primitivní (počítejte s tím, že uplavou!) – stačí ploché prkénko vpředu seříznuté do špičky (nebo lodička z kůry) a na ni přilepit svíčku. Upozorňuji, že plavidla je třeba vyzkoušet doma – jde totiž o to, aby svíčka byla umístěna v těžišti, jinak se prkénko snadno převrátí a nepoplave. Výhodné je použít svíčku v kelímku (vysoké svíčky činí loďku nestabilní !! Kelímek by však bylo nutno nějak připevnit!).
- Najít vhodný terén u potoka nebo řeky – dobrý přístup k vodě, vybraný úsek (kde budou děti své lodičky moci sledovat a pozorovat) pokud možno bez peřejí, spíš s klidným tokem.
- Při vypouštění lodiček nepřipustit strkanici, osvědčilo se (hlavně u menších dětí!), aby dítě podalo rozsvícenou lodičku cvičiteli, který ji vypustí (zabráníte tak strkání i možnému pádu a nechtěnému vykoupání).
- Pokud nemáte v blízkosti tekoucí vodu, zaříd'te se jinak - podle podmínek, které máte k dispozici. Fantasii se meze nekladou.

Samozřejmě je nutno dobře zřežirovat začátek i konec akce. Stačí pár slov na začátku i na konci a tichý odchod od vody. Vhodná by byla i sokolská píseň.

Chcete-li, aby celá akce byla co nejefektivnější, můžete ji v předvečer zahájit hrami a soutěžemi, ale vlastní nástup s loďkami učinit trochu slavnostní – nepateticky zopakovat dětem, že každé světélko posíláme po vodě jako vzpomínku na jednoho z těch, kteří za naši svobodu těžce zaplatili.

Bylo to 3388 popravených a umučených, asi 12 tisíc zatčených, 654 padlých při květnovém povstání a mnoho dalších na světových frontách. Celkový počet postižených sokolů v době II. světové války byl asi 20 tisíc.

Kolik asi těch lodiček s rozsvícenými světélky vzpomínek dokážeme letos společně poslat po vodě? Kolik těch světélek zanechá stopu v mladých hlavách a srdcích?

Pokud akci uskutečníte, prosíme o zaslání úplně jednoduché zprávy (jednota, župa, termín akce, kolik světél vyplulo na vodu – pokud připojíte nějakou zajímavost nebo foto (pouze ve wordu!!), tím lépe!!) na adresu - jarina.zitna@email.cz . To jen proto, abychom věděli, kolik sokolských světél bylo rozsvíceno a o výsledcích mohli informovat všechno naše členstvo – důstojný „*Pamětní den sokolstva*“ je v zájmu nás všech!

Nazdar! Jarina Žitná, vzdělávací odbor ČOS

Cvičitelům žactva v předvečer „Večera sokolských světél“

Pokud si někdo myslíte, že , že tato stát' nepatří do metodiky, mýlíte se!

Je nejvyšší čas dobře si uvědomit, že výchova tělesná v Sokole kráčí (nebo by měla kráčet!!) ruku v ruce s výchovou člověka jako takového. S výchovou moderního člověka, který si je vědom svých občanských povinností, vyznává úctu k životu svému i svých bližních, dokáže hájit svoje přesvědčení a dodržovat základní etické požadavky kladené na slušné lidi .

To není málo – a působení na naši mládež v tomto smyslu je daleko obtížnější, než naučit žákyni kotoul nebo dobrého cvičence třeba veletoč. Většinou víme, co bychom měli v tomto smyslu předávat dál té mladší a nejmladší generaci. Stojíme však před problémem, jak to udělat, abychom nepůsobili směšně, ale naopak dokázali důrazně předávat sokolské (a lidské) ideály dál.

Jistě tu hraje a bude hrát úlohu vystupování a chování cvičitele a jeho přirozeně získaná autorita, ale také dobře promyšlené a připravené akce, které zapůsobí nejen na rozumovou, ale především na citovou stránku mladého člověka.

To byl důvod, proč jsme vymysleli „Večer sokolských světél“ jako vzpomínku na ty, kteří zaplatili nejvyšší cenu za to, abychom my dnes mohli svobodně žít. Vhodné krátké slovo a světélka tiše plující po vodě jsou dostatečně emocionální na to, aby si to naše mládež pamatovala a uvědomila si, že svobodný život není samozřejmostí, že byl těžce vybojován – a že zápas za lidskou svobodu, bratrství – přátelství mezi lidmi není a nikdy nebude u konce.

Berte tato slova prosím jako připomínku a odůvodnění organizace už druhého ročníku Večera sokolských světél. Loni se tato akce ukázala jako nosná a tam, kde ji uspořádali byli spokojeni – ať už skutečně mohli sledovat světélka na vodě, nebo tam, kde k ní není přístup, uspořádali tuto akci podle svých možností a podmínek – vždycky se dá vymyslet něco zajímavého, přitažlivého a v tomto případě emocionálního.

Prosím tedy znovu všechny cvičitele, aby této akce věnovali trochu pozornosti a úsilí – nebude to určitě nadarmo. Potřebné údaje najdete v minulém čísle časopisu Sokolské souzvuky.

Děkuji všem, kteří se budete angažovat – děkuji jménem dětí, budoucí generace, na které závisí lepší život celé naší i světové společnosti.

Jarina Žitná